

GS-Voorstel

Besluitnummer

PZH-2023-834434737

DOS-2023-0003551

Status

Openbaar

Datum vergadering Gedeputeerde**Staten**

27 juni 2023

Eindtermijn

n.v.t.

Onderwerp

Subsidieregeling Lokale initiatieven energietransitie Zuid-Holland 2023

Advies

1. Vast te stellen het besluit subsidieregeling Lokale initiatieven energietransitie Zuid-Holland 2023.
2. Te bepalen dat, na vaststelling door Gedeputeerde Staten, de subsidieregeling Lokale initiatieven energietransitie Zuid-Holland 2023 voor 2023 tot en met 2027 en na vaststelling van het subsidieplafond voor het jaar 2023 door Provinciale Staten, te publiceren in het Provinciaal Blad.
3. Vast te stellen de GS brief aan PS waarbij het besluit subsidieregeling Lokale initiatieven energietransitie Zuid-Holland 2023 ter informatie wordt aangeboden.
4. Vast te stellen de publiekssamenvatting over subsidieregeling Lokale initiatieven energietransitie Zuid-Holland 2023.

Besluit GS

Vastgesteld conform advies

Bijlagen

- Besluit subsidieregeling Lokale initiatieven energietransitie Zuid-Holland 2023;
- GS brief aan PS subsidieregeling Lokale initiatieven energietransitie Zuid-Holland 2023;
- Motie 1135 'Continuïteit voor energiecoöperaties' 9 november 2022.

1 Toelichting voor het College

Zie GS-brief.

Dit voorstel betreft het besluit tot vaststelling van de subsidieregeling Lokale initiatieven energietransitie Zuid-Holland 2023. Deze subsidieregeling draagt bij aan het tegengaan van klimaatverandering door menselijk handelen door CO₂-reductie en het verduurzamen van de energievoorziening via het stimuleren van collectieve energieprojecten door lokale energie-initiatieven. Deze regeling is onderdeel van ambitie 3 Schone energie voor iedereen en bevordert samenwerken en draagvlak in de energietransitie in Zuid-Holland.

In de module Energietransitie van het Omgevingsbeleid van de provincie Zuid-Holland is op 15 december 2022 het beleid over lokaal eigendom vastgesteld. Dit beleid geeft aan dat de provincie energiecoöperaties ondersteund bij het professionaliseren en financieel ondersteunen bij de voorbereidingsfase. Op dit moment gebeurt dat bij grootschalige wind- en zonprojecten via het ontwikkelfonds. Kleinschalige zonprojecten, warmte, besparing, opslag en uitwisseling én samenwerking tussen lokale energie-initiatieven kunnen echter nergens terecht voor financiering van de initiatiefase en delen van de realisatiefase sinds de subsidieregeling lokale initiatieven energietransitie 2017 op 31 december 2021 geëindigd is. Na het eindigen van de regeling vanwege het uitgeputte subsidieplafond, is de provincie doorgegaan met het ondersteunen van lokale energie-initiatieven middels opdrachten. Echter, het instrument opdrachten past minder goed dan het instrument subsidie, omdat we als provincie een verandering willen stimuleren: namelijk meer collectieve projecten van lokale energie-initiatieven. Daarnaast werk een subsidieregeling transparanter en is het een openbare uitnodiging aan de doelgroep om met concrete projecten te komen, waarbij de kaders en voorwaarden transparant zijn.

Ten slotte heeft PS op 9 november 2022 motie 1135 aangenomen, waarin zij een oproep doen om bij de eerstvolgende voorjaarsnota een voorstel te doen voor een opvolger van de subsidieregeling lokale initiatieven energietransitie Zuid-Holland 2017. Met het besluit tot vaststelling van de voorliggende subsidieregeling wordt invulling gegeven aan de tweede oproep, conform het behandelvoorstel (kenmerk PZH-2022-821280017) die op 13 december 2022 is gestuurd naar de Provinciale Staten.

Ten aanzien van de eerste oproep in deze motie, het verlengen van de opdracht aan Energie Samen Zuid-Holland, volgt bij de begroting 2024 een voorstel voor een begrotingssubsidie voor de periode 2024-2027. De opdracht aan Energie Samen Zuid-Holland loopt nog tot 31-12-2023.

Financieel en fiscaal kader

Totaalbedrag excl. BTW	: € 250.000,00
Programma	: Ambitie 3 - Schone energie voor iedereen
Financiële risico's	: Er zijn geen financiële risico's.

Bij de voorjaarsnota 2023 wordt een voorstel aangeboden bij PS voor de vaststelling van een subsidieplafond van € 250.000,-. Het subsidieplafond voor de periode 2024 tot en met 2027 wordt aangeboden aan PS bij de begroting 2024.

Risicoanalyse

Voor deze regeling is een risicoanalyse uitgevoerd om Misbruik en Oneigenlijk (M&O-beleid) gebruik te voorkomen. Deze risicoanalyse is bepalend voor het aantal steekproefsgewijze controles, die zullen worden uitgevoerd nadat de gesubsidieerde activiteiten zijn verricht. Hierbij wordt uitgegaan van de drie standaardarrangementen voor verlening en vaststelling van subsidies, waarbij de hoogte van het subsidiebedrag het arrangement bepaalt, te weten:

Arrangement	Hoogte subsidiebedrag	
1	tot € 25.000	direct vaststellen of desgevraagd verantwoording over de prestatie
2	Vanaf € 25.000 tot € 125.000	verantwoording over de prestaties
3	Vanaf € 125.000	verantwoording over kosten en prestaties

De arrangementen onderscheiden zich van elkaar door de voorwaarden en verplichtingen die worden gesteld aan de uitvoering en verantwoording van de subsidie. Hoe lager het subsidiebedrag hoe minder verantwoordingseisen er worden gesteld en hoe eenvoudiger de uitvoering is.

Deze regeling valt onder het tweede en derde arrangement en heeft een MIDDEN risicoprofiel. Het aantal uit te voeren steekproeven is direct gekoppeld aan dit risicoprofiel.

Nadere beheersmaatregelen zijn op dit moment niet mogelijk, anders dan het algemene Sanctiebeleid dat is ingevoerd en dat onderdeel uitmaakt van hiervoor genoemd M&O-beleid. Het risicoprofiel wordt dan ook geaccepteerd om uitvoering te geven aan het beleid door middel van deze regeling.

Juridisch kader

Op grond van Artikel 3, tweede lid, van de Algemene subsidieverordening Zuid-Holland 2013 zijn Gedeputeerde Staten bevoegd om de subsidieregeling vast te stellen.

Op grond van Artikel 5, eerste lid, van de Algemene subsidieverordening Zuid-Holland 2013 zijn Provinciale Staten bevoegd om het subsidieplafond vast te stellen.

Het besluit treedt in werking nadat het besluit is vastgesteld en na bekendmaking in het Provinciaal Blad. De bekendmaking vindt plaats na vaststelling van het subsidieplafond door Provinciale Staten op 5 juli 2023.

2 Voorafgaande besluitvorming

Aan de voorliggende besluitvorming hebben de volgende en deels in de PS brief aangehaalde onderdelen een rol gespeeld:

Het coalitieakkoord 2019-2023 'Elke dag beter. Zuid-Holland.' zet in op Schone energie voor iedereen, door samenwerken en draagvlak in de energietransitie te bevorderen en het streven naar minimaal 50% lokaal eigendom per project van (grootschalige) wind en zonprojecten. Via de subsidieregeling lokale initiatieven energietransitie Zuid-Holland 2023 worden lokale energie-initiatieven ondersteund bij de voorbereidings- en realisatiefase van collectieve energieprojecten. Hiermee wordt ook invulling gegeven aan motie 1135 'Continuïteit voor energiecoöperaties' die op 9 november 2022 is aangenomen door PS.

3 Proces

Ter versterking van lokale energie-initiatieven heeft de provincie Zuid-Holland de afgelopen jaren verschillende activiteiten en instrumenten ingezet, veelal gericht op projectondersteuning, kennisdeling en financiering van collectieve projecten. Deze doelgroep staat de komende jaren voor grote uitdagingen om de hoeveelheid gerealiseerde projecten te vergroten en daarmee invulling te geven aan lokaal eigendom in de energietransitie.

Via een marktverkenning is gesproken met diverse lokale energie-initiatieven, experts, ondersteunende organisaties en gemeenten over de behoefte die er is om financieel ondersteund te worden tijdens de voorbereidings- en realisatiefase van collectieve projecten. De subsidieregeling lokale initiatieven energietransitie Zuid-Holland 2023, die ter besluitvorming voorligt, geeft invulling aan die behoefte. De voorgenomen rol en inbreng van de provincie wordt zeer gewaardeerd door de andere partijen. De verwachting is dat door deze subsidieregeling er meer collectieve energieprojecten worden gestart en gerealiseerd én de samenwerking en het draagvlak in de energietransitie toeneemt.

4 Participatie en rolneming

Bij de totstandkoming van deze subsidieregeling zijn de belangrijkste samenwerkingspartners vanuit gemeenten, ondersteunende organisaties zoals Energie Samen, Energie Samen Zuid-Holland, HIER Opgewekt én ongeveer 30 lokale energie-initiatieven betrokken. Hierdoor zijn de plannen en ideeën van beoogde subsidieaanvragers vroegtijdig geïnventariseerd.

De provincie heeft op dit beleidsterrein een faciliterende rol en vult die, volgens het externe veld, naar behoren in door het regionale projectbureau te ondersteunen, gemeenten te helpen bij hun beleidskaders voor lokaal eigendom en financiering van (grootschalige) energieprojecten van zon en wind te organiseren via het ontwikkelfonds. De oude subsidieregeling voor lokale initiatieven in de energietransitie wordt nodig gemist. Deze nieuwe subsidieregeling maakt het voor lokale energie-initiatieven wederom mogelijk om kleinschalige zon op dak-, warmte-, besparings- en opslagprojecten te initiëren. Daarnaast stimuleert de regeling de samenwerking tussen verschillende lokale energie-initiatieven en lokale partijen. Het inzetten van een dergelijke regeling past bij de faciliterende rol van de provincie en stimuleert de samenwerking in de energietransitie.

5 Communicatiestrategie

Op het moment dat de subsidieregeling door Gedeputeerde Staten is vastgesteld en het subsidieplafond door Provinciale Staten is vastgesteld zal dit bekend worden gemaakt in het Provinciaal Blad.

In samenwerking met de afdeling communicatie is een communicatieplan opgesteld, waarin een bredere communicatiestrategie over lokale energie-initiatieven is beschreven. Het geeft inzicht in de beoogde doelen, doelgroepen, planning en communicatieboodschappen. Het beschikbaar komen van een subsidieregeling lokale initiatieven energietransitie Zuid-Holland 2023 is daarin een van de belangrijke mijlpalen waarover gecommuniceerd zal worden. Een nieuwsbericht hierover wordt opgesteld en gepubliceerd bij openstelling van de subsidieregeling, na vaststelling van het subsidieplafond door Provinciale Staten.